

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ИЗВЛЕЧЕНИЕ

от протокол № 5
от заседание на Висшия съдебен съвет,
проведено на **5 февруари 2015 г.**

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ТОЧКИ

9. ОТНОСНО: Становище по конституционно дело № 13/2014 г. от 20.01.2015 г. на Конституционния съд във връзка с искането на Върховен административен съд за установяване противоконституционност на чл. 16, ал. 1, изречение второ от ЗСВ.

ВИСШИЯТ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

РЕШИ:

9.1. ПРИЕМА становище по конституционно дело № 13/2014 г. от 20.01.2015 г. на Конституционния съд във връзка с искането на Върховен административен съд за установяване противоконституционност на чл. 16, ал. 1, изречение второ от ЗСВ.

9.2. Становището да се изпрати на Конституционния съд.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВАЩ ВСС:/п/ Соня Найденова

Вярно с оригинала,
Адм. секретар:

М. Гуркова

МГ/

СТ А Н О В И Щ Е

по к.д. № 13/2014 год.
на Висшия съдебен съвет, конституиран като заинтересувана
страна по делото

Делото е образувано по искане на тричленен състав на Върховния административен съд, шесто отделение, по адм.д. № 9188/2014 година. Искането е за обявяване противоконституционността на чл. 16, ал. 1, изречение второ от Закона за съдебната власт, в частта „осъществява управление на дейността ѝ”.

Пълният текст на изречението, част от което е предмет на делото, е: „Висшият съдебен съвет определя състава и организацията на работа на съдебната власт и осъществява управление на дейността ѝ, без да засяга независимостта на нейните органи.”

Анализът на конституционните разпоредби, регулиращи съдебната власт и съпоставката им със законовите разпоредби, създадени на основание чл. 133 от Конституцията, отнасящи се до разглеждания в делото въпрос, дават основание на Висшия съдебен съвет да изрази становището, че изразът „осъществява управление на дейността ѝ” от чл. 16, ал. 1, изр. второ от Закона за съдебната власт, поставен в контекста на цялостната конституционна и законова уредба, не противоречи на Конституцията.

От правно-техническа гледна точка Конституцията не съдържа норми, които пряко дават правната характеристика на конституционно определените държавни органи. Тя се извлича от възложените им правомощия и мястото им в структурата на държавната власт. Органите на съдебната власт са ясно разграничени по своите правомощия. Държавната функция по правораздаване и надзор за законност, която е съществена за съдебната власт, е възложена на съдилищата /съдии и съдебни заседатели/ и прокуратурата /прокурори и следователи/, с ясен акцент върху тяхната независимост при упражняването ѝ, без никаква възможност за намеса от страна на други органи, включително и тези, които са част от съдебната власт, но осъществяват други правомощия /ВСС, Инспекторат към ВСС/. Правомощията на Висшия съдебен съвет, конституционно закрепени в чл. 130, ал. 6 и 7 от Конституцията, са: назначаване, повишаване, преместване и освобождаване от длъжност на съдиите, прокурорите и следователите; налагане на дисциплинарни наказания понижаване и освобождаване от длъжност; организиране на квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите; приемане на проекта на бюджета на съдебната власт; определяне на обхвата и структурата на годишните доклади по чл. 84, т. 16 от Конституцията.

На базата на конституционната разпоредба на чл. 133, дейностите, които Висшият съдебен съвет, в осъществяване на правомощията си по конституция, извършва, са уредени в чл. 30, 30а и 31 от Закона за съдебната власт. Разглеждани по същество, те могат да се характеризират по видове като кадрови, дисциплинарни, организационни, контролни и бюджетно-финансови. Кадровите дейности касаят администриране на кариерното развитие и поддържане на квалификацията на магистратите. Дисциплинарните дейности са свързани с провеждането на дисциплинарен процес и налагане на дисциплинарни наказания, които от своя страна имат пряко отражение върху кариерното развитие. Контролните дейности са насочени към наблюдение върху натовареността и срочността в работата на магистратите, а и върху структурата и дейността на подпомагащата администрация. Организационните дейности се отнасят до структурата на органите на съдебната власт, броя на магистратите, работещи в тях, възможностите за прекратяване дейността на органи на съдебната власт, респ. за разкриване на нови в рамките на конституционните и законови предписания. Финансово-бюджетните дейности са свързани с работата по подготовка на проект за годишния бюджет на съдебната власт и неговото разпределяне, както и пълното му администриране. Следователно дейностите, вменени в задължение за осъществяване от Висшия съдебен съвет, обхващат пълен спектър от онова съдържание, което теорията и практиката възприемат като управление, но със спецификите, характерни за демократичните съдебни системи. Управлението не се разпростира върху онази част от дейността на органите на съдебната власт, която представлява осъществяване на държавната функция по правораздаване и контрол за законност и изричните конституционни и законови забрани за намеса на ВСС в осъществяването на тази държавна функция са гаранция за това.

В контекста на посочените конкретни дейности, описани в разпоредбите на чл. 30 – 31 от ЗСВ, може да се заключи, че текстът на чл. 16, ал. 1, изречение второ от същия закон представлява обобщение на характеристиката, получаваща се в резултат от анализа на видовете дейност, възложени на ВСС. Той не създава ново правомощие на ВСС, още по-малко за управление по отношение на органите на съдебната власт, когато те упражняват функцията си по правораздаване и контрол за законност. До момента не е имало съмнение, че ВСС, в качеството си на административен орган на съдебната власт, има каквито и да било управленски или ръководни правомощия по отношение на органите на съдебната власт при изпълнение на техните функции по правораздаване и контрол за законност. В тази посока не е имало противоречия нито при тълкуването на конституционни норми, нито при упражняване правомощията на Висшия съдебен съвет, нито в съдебната практика на Върховния административен съд, упражняващ институционален контрол върху решенията на Висшия съдебен съвет.

От изложеното следва, че текстът от чл. 16, ал. 1, изр. 2 от ЗСВ „осъществява управление на дейността ѝ” не би могъл да предоставя на ВСС ново, отделно от Конституцията и разпоредбите на чл. 30 – 31 от ЗСВ правомощие и поради това не би могъл да противоречи на конституционни разпоредби.